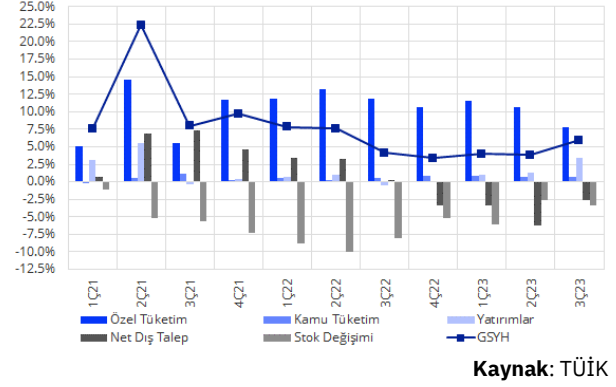

GSYH 3. çeyrekte çeyreksele %0,3, yıllık %5,9 büyüdü. TÜİK GSYH büyümesinin 3. çeyrekte aynı zamanda medyan beklenti olan %5,6'lık beklentimizin hafif üzerinde %5,9 seviyesinde gerçekleştiğini açıkladı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH'deki yıllık büyüme (geçen yılın aynı çeyreğine göre 2,5 günlük fazla işgünü etkisi dışlandığında) ise %5,1 oldu. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH'deki çeyreklik büyüme ivmesinin ise önceki çeyrekteki %3,3'ten %0,3'e gerilediğini görüyoruz.

3. çeyrekte iç talep hafif yavaşlamaya karşın büyümenin ana motoru olmaya devam etti. 2020'nin son çeyreğinden itibaren hızla ivmelenen **özel tüketim harcamalarında** 11 çeyrek sonra ilk kez bir düşüş yaşandıysa da, bu düşüşün %1,7 gibi çok sınırlı oranda gerçekleştiği görülüyor (**Grafik 2**). Bu geri çekilmeye karşın, özel tüketim harcamaları yıllık %11,2'lik büyümeyle GSYH büyümesine %7,8 ile en fazla katkıyı yapan kaleme olmaya devam etti (**Grafik 1**). Bu çeyrekte dikkat çeken olumlu bir gelişme olarak **yatırım harcamalarının** yıllık %14,7 büyümeyle, manşet büyümeye %3,4 gibi önemli bir katkı yapması oldu, ki bu katkının da büyük ölçüde yıllık %23,7 artış gösteren **makine-teçhizat yatırımlarından** kaynaklandığı söylenebilir. Devletin nihai tüketim harcamalarının %0,7'lik katkısı da eklendiğinde, manşet büyümede **toplam iç talebin katkısı** %11,9 olarak ölçülüyor. İthalattaki yavaşlamaya bağlı olarak, **net dış talebin** negatif etkisinin de önceki çeyrekteki %6,3'ten %2,6'ya gerilediği görülüyor. **Stok birikimi** de son 11 çeyrektir olduğu manşet büyümeye aşağı çekmeye devam ediyor, ki bu çeyrekteki etkisi -%3,4 olarak ölçülüyor. **Üretim tarafından** bakıldığında da, **hizmet sektörlerinde** sınırlı miktarda bir yavaşlama olsa da, büyümeye güçlü katkı vermeye devam ettiklerini görüyoruz, ki bu da iç talepteki yavaşlamanın henüz çok sınırlı olmasıyla doğrudan ilişkili bir durum. Son 4 çeyrektir yıllık bazda daralan **sanayi sektöründe** ise yıllık %5,7 büyümeyle (çeyreksele %2,0) bir toparlanma olduğunu söyleyebiliriz. **İnşaat sektöründe** ise düşük baz etkisinin de desteğiyle yıllık %8,1'lik bir yıllık büyüme rakamı var.

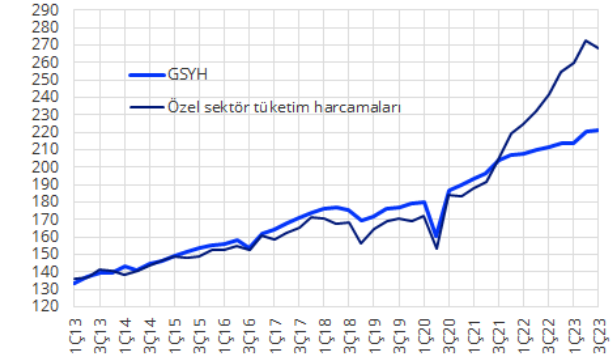
Özel tüketimdeki yavaşlamanın henüz çok sınırlı kalması mevduat faizlerinde ek yükselişler olması gerektiğine işaret ediyor. Özetle, bugün açıklanan GSYH verisinin alt detayları, Haziran'dan bu yana gerçekleştirilen politika faiz artışları ve kredi ve kredi kartı faizlerindeki yükselişlere karşın, tüketim eğilimindeki yavaşlamanın 3. çeyrek itibarıyla henüz çok sınırlı kaldığına işaret etmekte. Kredi büyümesi ve kredi kartı harcamaları gibi öncü göstergeler, tüketimdeki yavaşlama eğiliminin ekim ve kasım aylarında da devam ettiğine işaret etse de, yavaşlama hızının dezenflasyon sürecinin güçlü bir şekilde başlayabilmesi için henüz yeterli seviyede olmadığını düşünüyoruz. Buna göre, **iç talepte kayda değer bir yavaşlama için kredileri yavaşlatmanın yanında, tasarruf eğilimini teşvik etmek üzere mevduat faizlerinin mevcut seviyelerinden çok daha yukarı seviyelere (%50-60) çıkması gerektiği yönündeki düşüncemizi koruyoruz.** Bu arada, **4. çeyrek için ilk (geçici) hesaplamalarımız %3,0 civarında bir GSYH büyümesine işaret etmekte, ki bu da 2023 yılı GSYH büyümesini %4,0'ün hafif üzerinde tutacaktır.**

Grafik 1: GSYH büyümesine katkı kırılımı (%)

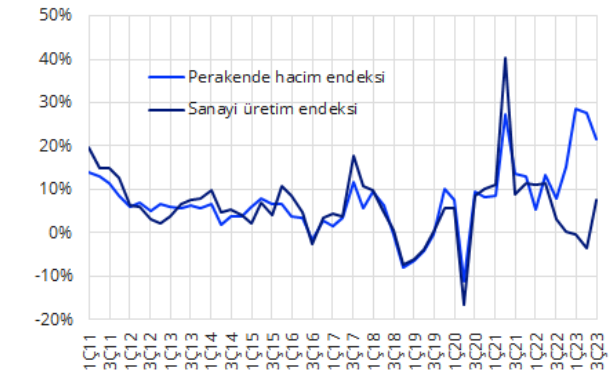
Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış GSYH, hacim endeksi (2009=100)

Kaynak: TÜİK

Grafik 3: Perakende hacim endeksi – sanayi üretim endeksi (2015=100), yıllık değişim

Kaynak: TÜİK

Serkan Gonencler
Başekonomistserkan.gonencler@gedik.com
+90 216 453 00 00 /2841

TABLO 1: Yıllık GSYH büyümesi (harcamalar tarafından)

	<u>Çeyrek sonuçları</u>					<u>12 ay birikimli</u>	
	3Ç23	2Ç23	1Ç23	4Ç22	3Ç22	3Ç23	2Ç23
Tüketim	9.3%	13.4%	14.4%	15.4%	17.7%	13.0%	15.2%
Yerleşik hanehalklarının tüketimi	11.2%	15.6%	17.3%	15.9%	19.6%	14.8%	17.0%
Devletin Nihai Tüketim Harcamaları	5.3%	5.3%	6.1%	6.5%	3.8%	5.8%	5.5%
Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	14.7%	5.1%	3.7%	0.6%	-1.8%	6.0%	1.8%
Mal ve Hizmet İhracatı	1.1%	-9.0%	-2.6%	-3.3%	11.7%	-3.4%	-1.0%
Mal ve Hizmet İthalatı (-)	14.5%	20.3%	14.2%	10.4%	13.3%	14.6%	14.3%
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	5.9%	3.8%	3.9%	3.3%	4.1%	4.3%	3.8%
	<u>Çeyreklik Büyüme</u>						
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (Çeyreklik Büyüme)	0.3%	3.3%	-0.3%	1.1%	0.5%		

Kaynak: TÜİK

TABLO 2: Yıllık GSYH büyümesine katkı (harcamalar tarafından)

	<u>Çeyrek sonuçları</u>					<u>12 ay birikimli</u>	
	3Ç23	2Ç23	1Ç23	4Ç22	3Ç22	3Ç23	2Ç23
İç Talep	11.9%	12.7%	13.4%	11.8%	11.9%	12.3%	12.9%
Tüketim	8.5%	11.4%	12.4%	11.6%	12.4%	10.6%	12.0%
Yerleşik hanehalklarının tüketimi	7.8%	10.7%	11.6%	10.7%	11.9%	10.1%	11.2%
Devletin Nihai Tüketim Harcamaları	0.7%	0.7%	0.8%	0.9%	0.5%	0.8%	0.7%
Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	3.4%	1.3%	0.9%	0.2%	-0.4%	1.5%	0.5%
Dış Talep	-2.6%	-6.2%	-3.3%	-3.3%	0.2%	-3.8%	-3.1%
Mal ve Hizmet İhracatı	0.3%	-2.3%	-0.6%	-0.9%	2.7%	-0.9%	-0.2%
Mal ve Hizmet İthalatı	-2.9%	-3.9%	-2.7%	-2.4%	-2.5%	3.0%	2.9%
Stok Değişimleri	-3.4%	-2.7%	-6.1%	-5.1%	-8.0%	-4.2%	-6.0%
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	5.9%	3.8%	3.9%	3.3%	4.1%	4.3%	3.8%

Kaynak: TÜİK

TABLO 3: GSYH büyümesi (üretim tarafından)

	<u>Çeyrek sonuçları</u>					<u>12 ay birikimli</u>	
	3Ç23	2Ç23	1Ç23	4Ç22	3Ç22	3Ç23	2Ç23
Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık	0.3%	0.2%	-2.4%	-2.3%	3.7%	-0.6%	1.1%
Sanayi	5.7%	-2.7%	-1.0%	-4.4%	-1.1%	-0.8%	-2.4%
sak: İmalat Sanayii	6.2%	-1.9%	1.4%	-1.7%	1.8%	0.9%	-0.2%
İnşaat	8.1%	6.6%	4.5%	3.9%	-13.6%	5.9%	-0.4%
Hizmetler (Ticaret, Ulaştırma ve Turizm)	4.3%	6.8%	12.1%	9.7%	8.2%	8.0%	9.1%
Diğer Hizmetler	2.4%	3.8%	6.8%	6.5%	10.5%	4.8%	6.8%
Sektörler Toplamı	4.7%	2.4%	3.4%	3.5%	4.4%	3.5%	3.4%
Vergi-Sübvansiyon	16.5%	17.2%	9.3%	2.1%	2.3%	11.0%	7.2%
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	5.9%	3.9%	4.0%	3.3%	4.1%	4.3%	3.8%
	<u>Çeyreklik Büyüme</u>						
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (Çeyreklik Büyüme)	0.3%	3.3%	-0.3%	1.1%	0.5%		

Kaynak: TÜİK

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.